

ведення бізнесу для підприємства, довести плани до відома виконавців завдяки узгодженню бюджетів, значно спростити процедуру контролю за рівнем витрат підприємства та, як наслідок, на новому якісному рівні організувати рух фінансових потоків підприємства. При цьому бюджетування підприємства служить інструментом для оперативної оцінки діяльності підприємства і являє собою не просто кількісне обґрунтування плану, а й механізм управління, який дозволяє координувати роботу співробітників усіх підрозділів підприємства для досягнення спільної мети. Тільки правильно організований процес фінансового планування і управління бюджетом дозволяє підприємству розробити стратегію і тактику розвитку.

УДК 657.421

Яків Чернишенко,
магістр обліково-економічного факультету,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник: Степаненко О.І.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

НЕОБОРОТНІ АКТИВИ УТРИМУВАНІ ДЛЯ ПРОДАЖУ: ПРОБЛЕМИ УЗГОДЖЕНОСТІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Однією з найпроблемніших ділянок обліку необоротних активів, особливо в частині основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, є процес їх реалізації. Методологічні основи формування у бухгалтерському обліку інформації про об'єкти необоротних активів, які підлягають продажу регламентуються П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» [1]. Не зважаючи на те, що період впровадження зазначеного стандарту відносно не великий, проблеми, які виникли у зв'язку з реалізацією його норм, широко обговорюються як серед практикуючих фахівців, так і серед науковців. Дискусійні питання виникають, у першу чергу, із-за суперечливих положень стандарту, відсутності окремих тлумачень, пояснень, класифікації необоротних активів, утримуваних з метою продажу. І це все призводить до ряду непорозумінь у методології їх обліку. Також залишається не вирішеною проблема документування операцій, пов'язаних з переведенням основних засобів (інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів) до складу необоротних активів, утримуваних для продажу.

Багато сучасних дослідників займаються вивченням і вирішенням наведених проблемних ділянок. Так, В.С. Лень та І.В. Шкурат пропонують відображати необоротні активи утримувані для продажу на рахунку 18 «Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи» та запровадити відповідний субрахунок 185 «Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу» [2]. Варто погодитися з думкою в частині запровадження відповідного для обліку субрахунку, але залишати даний вид активів у складі необоротних є недоцільним. Згідно з ПСБО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу та припинена діяльність» такі активи мають бути реалізовані протягом року місяців з дня визнання як утримувані для продажу, отже влучніше було б їх відображати у складі оборотних активів.

І.В. Перевозова, А.С. Янчишин і С.В. Шишковський у своїй публікації, що стосується необоротних активів утримуваних для продажу зазначають, що відображення останніх окремим розділом у Балансі є доцільним, адже опираючись на таке подання інформації користувачі фінансової звітності вбачають у планах підприємства реалізацію об'єктів основних засобів, яка може свідчити про зміну структури виробництва або ж згортання діяльності [3]. Варто погодитися з певним відокремлення даного виду активів у Балансі, але відомо, що в звіті про фінансовий стан активи наводяться по мірі збільшення їх ліквідності. Зважаючи на це, доцільніше було б помістити розділ 3 між розділами 1 та 2, або ж взагалі включити його до складу розділу «Оборотні активи», окремою статтею. Адже досліджуваний вид активів аж ніяк не є ліквіднішим за такий абсолютно ліквідний актив, як гроші.

Але, найбільш ключовою проблемою обліку необоротних активів утримуваних для продажу є віднесення операцій з їх реалізації до операційної чи інвестиційної діяльності, про це у своїй статті пише Н.М. Воськало. Так, відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» *операційна діяльність* — це основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю, а *інвестиційна діяльність* — це придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів. Отже, як показують наведені визначення, дані факти господарського життя більше підпадають під трактування інвестиційної діяльності, а ніж операційної. А тому, отримані доходи і понесені витрати мають бути показані на рахунках 74 «Інші доходи» та 97 «Інші витрати» за відокремленими субрахунками.

Вести облік необоротних активів, які підлягають продажу, на субрахунку 286 є не логічним, оскільки міститься багато протиріч у частині відображення такої інформації. Для вирішення проблеми ув'язки «об'єкт обліку — доходи, собівартість реалізації — вид діяльності» пропонується альтернативний підхід щодо відображення таких операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку, а саме: призначити окремий рахунок (з чітким виділенням субрахунків) для обліку об'єктів (цінностей), які підлягатимуть продажу — 29 «Активи зі складу необоротних, які утримуються для продажу».

Запропоновані альтернативні підходи щодо відображення інформації про реалізацію необоротних активів дозволять уникнути викривлення сутності понять «товари», «виробничі запаси», гармонізувати вітчизняний бухгалтерський облік, зменшити невідповідності та проблемні питання у ньому.

Список використаної літератури

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність», затверджене наказом МФУ від 17.11.2003 р. № 617 (у редакції наказу МФУ від 03.10.2007 р. № 1100), зі змінами.

2. *Лень В.С., Шкурат І.В.* Облік вибуття об'єктів основних засобів внаслідок продажу. Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки». Збірник. — Чернігів: ЧДТУ, 2011. — №1(48). — 497 с.

3. *Перевозова І.В., Янчишин А.С., Шишковський С.В.* Достовірність інформації про необоротні активи, які утримуються для продажу, у контексті детінізації господарської діяльності підприємств України. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Збірник. — Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, Прикарпат. наук.-аналіт. центр. — Івано-Франківськ, 2011. — Вип. 7(2). — С. 109–113.

УДК 657.1 : 336.7

Оксана Чумак,
к.е.н., доцент, докторант,
ДННУ «Академія фінансового управління»

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПІДҐРУНТЯ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМИ РЕСУРСАМИ

В умовах кризових явищ, які спостерігаються у середовищі вітчизняної економіки, для державних підприємств характерною